

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 4

гр. С., 09.01.2023 г.

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, III ВТОРОИНСТАНЦИОНЕН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ**, в закрито заседание на девети януари през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Яника Т. Бозаджиева

Членове: Мариета Неделчева
Андон Г. Миталов

като разгледа докладваното от Андон Г. Миталов Въззивно частно
наказателно дело № 20221800600715 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 243, ал. 7 НПК.

Образувано е по жалба от А. С. К. против определение № 127 от 07.11.2022 г., постановено по ч.н.д. № 276/2022 г. по описа на Районен съд – Е. П.. С постановеното определение съдът е потвърдил постановление от 13.10.2022 г. на прокурор при РП – Е. П., с което е било прекратено досъдебно производство № 164/2021 г. по описа на РУ – Е. П., пр. пр. № 303/2021 г. по описа на РП – Е. П., водено за престъпление по чл. 209, ал. 1 НК срещу неизвестен извършител. Прокурорът е достигнал до извода, че не са налице данни за извършено престъпление и е констатирал, че предвиденият в чл. 80, ал. 1, т. 3 НК давностен срок за наказателно преследване на посоченото деяние е изтекъл, поради което на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 3, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК е прекратил наказателното производство.

В жалбата се отправя искане за отмяна на постановения от районния съд съдебен акт, като се иска досъдебното производство да бъде продължено за събиране на доказателства за неустановените факти и обстоятелства. Излагат се доводи за неправилност и необоснованост на постановения съдебен акт. Твърди се, че фактическата обстановка по делото не е изяснена, което е довело до неправилни правни изводи. Сочи се, че не са разпитани необходимите свидетели, като производството е водено едностранно в посока оневиняване на извършителя. Излага се становище, че осъществяването на деянието продължава към момента, поради което се оспорва тезата на прокурора и съда, че давностният срок се изчислява от датата на последното плащане и е изтекъл на 28.08.2009 г. Жалбоподателят твърди, че му е нанесена имотна вреда в следствие от измамливи действия – възбуждане на заблуждение у него, при наличие на предвидената в закона користна цел, и че това заблуждение продължава и до момента. С тези аргументи се иска отмяна на постановеното определение като неправилно и връщане на делото на прокурора за продължаване на

процесуално-следствените действия.

Съдът, след като се запозна с материалите по делото и депозираната жалба, достигна до следните изводи:

Самостоятелната преценка на събрания доказателствен материал, извършена от първоинстанционния съд, е довела до идентични на възприетите от прокурора изводи по релевантните факти. Настоящият съдебен състав, след собствена преценка на доказателствата, споделя така установената фактическа обстановка:

Свидетелите А. С. К. и С. С. Г. се познавали от години. През 2006 г. К. изразил желание да закупи поземлен имот от Кооперация „Д.“, който към онзи момент бил собственост на Министерството на земеделието и храните. Двамата се договорили, че К. ще финансира сделката по закупуване на имотите от страна на кооперацията, тъй като кооперацията не разполага със средствата да покрие цената, а впоследствие собствеността върху имотите ще му бъде прехвърлена. Въз основа на тази договорка между К. и Г. в качеството □ на председател на кооперацията, свид. К. поел финансирането по процедурата за придобиване собствеността на имотите, като заплатил следните суми: на 18.04.2006 г. – сумата от 13 739 лева; на 19.12.2008 г. - 3600 лева; на 20.01.2009 г. – 3480 лева; на 20.03.2009 г. – 22 800 лева, и на 28.08.2009 г. – 18 200 лева, като общата сума възлизала на 61 819 лева, за които суми свид. Г. подписала записи на заповед в полза на свид. К.. Процедурата по придобиване на недвижимите имоти продължила дълго и кооперацията придобила имота едва през 2014 година. Свидетелката Г. уведомила К. за лице, което било съгласно да закупи имота за продажна цена в размер на 3 000 000 лева, като К. се съгласил при тези условия. Малко след постигането на тази договорка между страните по отношение на процесните имоти на 31.03.2014 г. била наложена възбрана от Националната агенция по приходите, в следствие от което НАП извършила продажба на имота на дружеството „Б.“ ЕООД, като част от продажната цена била платена от купувача по сметка на ТД на НАП – С., а друга била прихваната за задължения на кооперацията към „Б.“ ЕООД.

Досъдебно производство № 164/2021 г. по описа на РУ – Е. П., пр. пр. № 202/2021 г. по описа на РП – Е. П., е било образувано по жалба на А. К. на 29.06.2021 г. и е водено за престъпление по чл. 209, ал. 1 НК.

По делото няма лице, привлечено като обвиняем.

Първоинстанционният съд е констатирал, че от установените по делото факти не се установява свид. Г. да е съзнавала, че възбужда или поддържа заблуждение у свид. К., с цел да му причини имотна вреда в следствие от разпореждане с имуществото му. Съдът е обосновал този извод, изследвайки обективните данни по делото, сочещи на невъзможност у Г. да знае или предполага, че придобитите от кооперацията имоти ще бъдат продадени на трето лице. По този начин е застъпил становището, че неосъществената покупко-продажба между Кооперация „Д.“ и свид. К. не би могла да се вмени във вина на Г., а се дължи на обстоятелства извън нейната воля. В допълнение първоинстанционният съд е посочил и че вземането на К. е било обезпечено с издадени и установени по делото записи на заповед,

поради което невъзстановяването на тези суми не може да доведе до извод за наличие на осъществен състав на престъпление по чл. 209, ал. 1 НК, като изводите на съда са в пълно съответствие с възприетото от прокурора в прекратителното постановление.

За престъплението по чл. 209, ал. 1 НК, за което се води настоящото досъдебно производство, законът предвижда наказание лишаване от свобода от една до шест години.

Съгласно установената фактическа обстановка въззивната инстанция се солидаризира с прокурора, че деянието, предмет на досъдебното производство, следва да се счита довършено на 28.08.2009 г., когато е осъществено последното поред имуществено разпореждане, съставляващо предполагаема имотна вреда за пострадалия. В този смисъл неоснователно се явява възражението на жалбоподателя, че деянието не е довършено към момента на подаване на въззивната частна жалба, а поддържането на заблуждение у него продължава. Практиката на Върховния касационен съд е категорична, че деянието по чл. 209 НК е довършено в момента, в който на пострадалия е била причинена имотна вреда, а не в момента, в който същият е бил въведен в заблуждение – така Определение № 15 от 08.02.2021 г. по ч. н. д. № 78/2021 г., НК, II НО. на ВКС; Решение № 545 от 28.12.2012 Г. по н.д. № 1860/2012 Г., НК, III НО на ВКС; Решение № 586 от 03.01.1989 г. по н.д. № 675/1988 г., I НО на ВКС.

Поради това следва да се има предвид, че въвеждането или поддържането на заблуждение, при така възприетия от законодателя подход, не може да се счита за достатъчно само по себе си да осъществи престъпния състав на престъпление измама. Престъпният състав по чл. 209, ал. 1 НК съставлява резултатно престъпление, което е довършено едва когато имуществото на пострадалия напусне неговия патримониум, като резултат от имуществено разпореждане, извършено от страна на измаменото лице. Така изложеното потвърждава изводите на прокурора, споделени от първоинстанционния съд, относно датата, на която деянието, предмет на разследване, следва да се отбележи като довършено и това е 28.08.2009 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 80, ал. 1, т. 3 НК наказателното преследване се изключва по давност, когато не е възбудено в продължение на десет години за престъпления, за които законът предвижда наказание лишаване от свобода повече от три години, сред които е и разследваното по настоящото производство деяние. Предвид разпоредбата на чл. 80, ал. 3 НК, давността за наказателно преследване започва от довършване на престъплението, а за продължаваните престъпления – от прекратяването им, като в случая като начален момент на давностния срок се установява датата на последното имуществено разпореждане на свид. К. – 28.08.2009 г.

По въпросите за давността следва да се вземе предвид тълкувателната практика на ВКС – ТР № 96/1961 г. по н. д. № 76/1961 г. на ОСНК на ВКС, което не е загубило сила. Във всеки етап на производството следва да се държи сметка дали давностният срок е бил прекъснат. Давността се прекъсва с привличането на лицето в качеството на обвиняем или възбуждане на предварително производство срещу определено лице за конкретно деяние от

надлежно оправомощените от закона органи. Не всяко действие на надлежните органи е годно да прекъсне погасителната давност, а единствено процесуалните актове, с които лицето се привлича в качеството на обвиняем или срещу него се образува наказателно производство са годни да прекъснат давността на наказателното преследване /Решение № 46 от 1985 г., I НО на ВКС/.

На база на тези разсъждения, съобразени със закона и със задължителната практика на ВКС, прокурорът правилно е констатирал, че производството по делото не е следвало изобщо да се образува, дори при наличието на законен повод и достатъчно данни. Това е така, тъй като инициращата жалба на свид. К. е подадена на 30.03.2021 г., а давността за наказателно преследване на престъплението е изтекла на 28.08.2019 г., без преди това да са предприемани каквито и да са действия по разследването, които да са от естество да я прекъснат.

С оглед императивния характер на нормите, касаещи давността за преследване на престъплението, възраженията на жалбоподателя относно обосноваването на прокурорския акт не следва да бъдат обсъждани. Макар че първоинстанционният съд е възприел, че по делото е извършено всестранно и пълно обсъждане на доказателствата от страна на прокурора и е отрекъл необходимостта от събиране на други гласни и писмени доказателства, то тези въпроси се явяват вторични и ирелевантни, предвид изтичането на предвидения в закона давностен срок.

За пълнота въззивният съд намира за необходимо да отбележи, че прокурорът е допуснал пропуск и прекратил производството единствено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, без да се позове и на хипотезата на чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, въпреки подробно и аргументирано изложените съображения за наличието на тази хипотеза в мотивната част на постановлението. Така и районният съд е извършил съдебния контрол върху прокурорския акт, достигайки до извода за наличие на основанията по чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК. Този въпрос се явява вторичен, като се вземат предвид развитите по-горе съображения за наличие на хипотезата на чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, и самата формулировка на законовата разпоредба на чл. 24, ал. 1 НПК, която предвижда, че образуваното производство се прекратява в изброените случаи. В този смисъл Решение № 177 от 28.05.2001 Г. по н.д. № 117/2001 Г., I Н. О. НА ВКС: „такова наказателно производство е или се оказва безпредметно, и единственото основание за неговото продължаване е законният интерес на обвиняемия да бъде оправдан (арг. от втората алинея на цитираната разпоредба). Ако основание е наказателната отговорност, нейното установяване би позволило и осъждане на обвиняемия”. В рамките на настоящото досъдебно производство няма привлечено като обвиняем лице, поради което продължаването му би било в противоречие с правилата на материалния и процесуалния закон.

В заключение въззивният съд намира, че въз основа на събраните по делото доказателства районният съд е направил правилен извод, че атакуваното постановление е законосъобразно и следва да бъде потвърдено.

Предвид гореизложеното, въззивният съд приема като обосновани и законосъобразни съображенията, изложени в първоинстанционното определение, с което е потвърдено постановление от 13.10.2022 г., с което РП – Е. П. е прекратила наказателното производство по ДП № 164/2021 г. по описа на РУ – Е. П., образувано срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 209, ал. 1 НК, като частната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна.

По тези съображения и на основание чл. 243, ал. 7 НПК, Софийски окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 127 от 07.11.2022 г., постановено по ч.н.д. № 276/2022 г. по описа на Районен съд – Е. П., с което е било потвърдено постановление от 13.10.2022 г. на прокурор при РП – Е. П., с което е било прекратено досъдебно производство № 164/2021 г. по описа на РУ – Е. П., пр. пр. № 303/2021 г. по описа на РП – Е. П., водено за престъпление по чл. 209, ал. 1 НК.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____